

כיצד לייצר מכסת החלב?

צבי אדלמן ואריה וולק – משרד החקלאות, מחוז רחובות

5. יתר העגלות נמכרות בגיל שבוע.
6. כל העגלים נמכרים בגיל שבוע.
7. נצילות המזון לייצור חלב – 0.73 ו-0.8.
- לתנובה גבוהה ונמוכה, בהתאמה.
8. מחיר המזון – 0.357 ו-0.33 ש"ח לק"ג לתנובה גבוהה ונמוכה, בהתאמה.

הסברים

התחשיבים המצורפים מכילים חישוב תרומה א' בשתי צורות: א) לפרה בתוספת נלווים (וב) לכל העדר. כמו כן, מצורף ניתוח רגישות תרומה א' להכנסות מבשר ולהוצאה למזון. תרומה א' – זו היתרה להון ועבודה. היא מחושבת כדלקמן: סה"כ הכנסות בניכוי הוצאות המזון ושירותים וחומרים. השוואת תחשיבי שתי הברירות מראה, שבמסגרת ההנחות שהובאו כאן ברירה ב' היא כדאית יותר מברירה א'. בברירה ב' תרומה א' היא יותר גבוהה גם לפרה בודדת וגם לכלל העדר. במבחן הרגישות נבחנה ההשפעה של צירופים שונים של מחירי מזון והכנסה מבשר על התרומה א'.

טבלאות הרגישות שבשתי הברירות מראות, שבמסגרת ההנחות שהובאו כאן, ברירה ב' מותירה תרומה א' יותר גבוהה לכל העדר, בכל צירוף של מחירי מזון והכנסות מבשר, בהשוואה לטור המקביל של הבשר והמזון בברירה א'. בעזרת ניתוח הרגישות ניתן לחשב בכמה צריך להוזיל את הוצאות ההזנה כדי שברירה א' תהיה

נושא החלופות לייצור מכסת החלב (יותר פרות עם פחות חלב לכל פרה או ההפך) נמצא על הפרק זמן ארוך למדי. לצורך בדיקת הכדאיות של הברירות הנ"ל לייצור מכסת החלב השנתית מובאים כאן תחשיבים המבוססים על מחירי התפוקות והתשומות של ינואר-מרץ 1989. כמו כן, מובא ניתוח רגישות של תרומה א' למחיר המזון ולהכנסות מבשר של כלל העדר.

שני הגורמים האלה הם העיקריים המשפיעים על התרומה א' של העדר. ההוצאה על המזון מושפעת בעיקר מנצילות המזון לייצור חלב (גרם חומר יבש לק"ג חלב מתוקן) וממחיר המזון לייצור חלב.

תיאור שתי הברירות

ברירה א' – תנובה לפרה 9500 ק"ג חלב, בממוצע שנתי של העדר. ברירה ב' – תנובה לפרה 8200 ק"ג חלב וכתוצאה מכך – החזקת יותר פרות לייצור המכסה, וייצור בשר מוגבר (מכירת יותר פרות וגידול).

הנחות יסוד

1. מכסת חלב שנתית – 2,500,000 ליטר.
2. תנובת חלב – כמצוין לעיל.
3. אחוז יציאה שנתי של פרות – 33%.
4. עגלות להחלפה – בשיעור 70% ממספר הפרות (כל הגילים, 0.7 עגלה לפרה).

ברירה א': תחשיב כלכלי לעדר בתנובה 8200 ליטר לפרה, בעדר של 305 פרות.

הסעיף	היחידה	כמות לפרה	מחיר ש"ח	לפרה ש"ח	ס"ה לעדר ש"ח
הכנסות:					
חלב	ליטר	8200	0.7	5740	1,750,700
פרות	יח'	0.33	1200	396	120,780
עגלים	יח'	0.50	350	175	53,375
עגלות	יח'	0.125	200	25	7,625
סה"כ מבשר				596	181,780
סה"כ הכנסות				6336	1,932,480
הוצאות:					
בליל חולבות	ק"ג ח"י	6560	0.33	2164.8	660,264
מזון עגלות*	ק"ג ח"י	2920	0.20	408.8	124,684
סה"כ מזון				2573.6	784,948
שדותים וחומרים				1000.0	305,000
סה"כ הוצאות שוטפות				3573.6	1,089,948
תרומה א'				2762.4	842,532

* בחישוב 0.7 עגלה לפרה.

ברירה א': רגישות תרומה א' להכנסה מבשר ולעלות המזון (ש"ח).

הכנסות מבשר	110%	105%	100%	95%	90%	85%	ההוצאה על מזון
	199,958	190,869	181,780	172,691	163,602	154,513	
90%	939,205	930,116	921,027	911,938	902,849	893,760	706,453
95%	899,957	890,868	881,779	872,690	863,601	854,512	754,701
100%	860,710	851,621	842,532	833,443	824,354	815,265	784,948
105%	821,463	812,374	803,285	794,196	785,017	776,018	824,195
110%	782,215	773,126	764,037	754,948	745,859	736,770	863,443
115%	742,968	733,879	724,790	715,701	706,612	697,523	902,690

ברירה ב': רגישות תרומה א' להכנסה ולעלות המזון (ש"ח).

הכנסות מבשר	110%	105%	100%	95%	90%	85%	ההוצאה על מזון
	172,423	164,485	156,748	148,911	141,073	133,236	
90%	977,339	969,502	961,664	953,827	945,990	938,152	682,784
95%	939,407	931,569	923,732	915,895	908,057	900,220	720,716
100%	901,474	893,637	885,800	877,962	870,125	862,287	758,648
105%	863,452	855,704	847,867	840,030	832,192	824,355	796,581
110%	825,609	817,772	809,935	802,097	794,260	786,422	834,513
115%	787,677	779,840	772,002	764,165	756,327	748,490	872,446

ברירה ב': תחשיב כלכלי לעדר בתנובה 9500 ליטר לפרה בעדר של 263 פרות.

הסעיף	היחידה	כמות לפרה	מחיר ש"ח	לפרה ש"ח	ס"ה לעדר ש"ח
הכנסות:					
חלב	ליטר	9500	0.7	6650	1,750,700
פרות	יח'	0.33	1200	396	1,041,480
עגלים	יח'	0.50	350	175	46,025
עגלות	יח'	0.125	200	25	6,575
סה"כ מבשר				596	156,748
סה"כ הכנסות				7246	1,907,448
הוצאות:					
בליל חולבות	ק"ג ח.י.	6935	0.357	2475.8	651,134
מזון עגלות*	ק"ג ח.י.	2920	0.200	408.8	107,514
סה"כ מזון				2884.6	758,648
שרותים וחומרים				1000.0	263,000
סה"כ הוצאות שוטפות				3884.6	1,021,648
תרומה א'				3361.0	885,800

* בחישוב 0.7 עגלה לפרה.

כדאית יותר מברירה ב'. כנ"ל לגבי הכנסות הברירות ולפי מחירים מינואר-מרץ 1989, נראה מבשר.

שינוי: בהשוואת תחשיבים של חלופות שונות לייצור מכסת החלב (8200 ליטר לפרה ו-9500 ליטר לפרה) במסגרת הנחות של נצילות שונה ומחיר מזון שונה לייצור החלב בשתי

תוך השגת תנובות מירביות (9500 ליטר). מסקנה זו נכונה בכל הצירופים של מחיר מזון והכנסה מבשר שנבדקו בניתוח רגישות של תרומה א' לשני גורמים אלה.

אל תאכל קש

אמינות ואיכות בהספקת מזון גס לבקר ולצאן

להספקה בקיץ 89

תחמיץ תירס

שחת - אספסת, תירס מתוק ובוטנים

ג"ג ייצור ושיווק מזון לבקר בע"מ

מפעל איזורי משקי הגליל העליון

הגליל העליון 10200 טל: 943956, 943960, 06-943958 פקס: 06-943959